

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum commissievergadering	4 april 2023
Versie	3
Agendapunt	7
Naam rapporteur	R. de Paus
Rv.nr.	
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	Dhr. J. Slomp
Onderwerp	Maatwerkfonds Vaste lasten verlengen
Voorgesteld besluit	1. Het maatwerkfonds Vaste lasten te verlengen tot en met 31 december 2023; 2. Hiervoor een bedrag van € 100.000 ter beschikking te stellen en het resterende bedrag dat voor 2023 in ter beschikking was gesteld, € 1.735.000, vrij te laten vallen in de stelpost vrije begrotingsruimte; 3. De 7e begrotingswijziging van 2023 vast te stellen.

Aan de raad,

Inleiding

Op 20 december 2022 besloot de raad een Maatwerkfonds Vaste lasten in te stellen. Met dit maatwerkfonds wilden wij ervoor zorgen dat niemand in Coevorden, ondanks de diverse maatregelen van het Rijk, de afgelopen winter letterlijk of figuurlijk in de kou zou komen te zitten. Het maatwerkfonds was in de programmabegroting 2023 aangekondigd.

Het maatwerkfonds eindigde op 1 april 2023. Het bereik blijkt (nog) gering. Wij leggen u daarom een voorstel voor een vervolg voor.

Argumenten

1.1 Waarschijnlijk zijn niet alle inwoners die maandelijks geld tekort komen bereikt

Alle onderzoeken wijzen op een slechte financiële huishouding bij inwoners met een uitkering of een laag inkomen. De gestegen kosten worden slechts gedeeltelijk gecompenseerd door het Rijksbeleid en de loonontwikkeling in recent afgesloten CAO's. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) kwam in maart 2023 met het rapport "Eigentijdse ongelijkheid". In het onderzoek concludeert het SCP dat de ongelijkheid in ons land niet kleiner wordt. En hoewel de onderzoekers erop wijzen dat ongelijkheid meer facetten kent dan alleen inkomen, is dit wel in alle gevallen een onderdeel van de geadviseerde overheidsinterventies. Het bevorderen van gezondheid, vaardigheden en sociale contacten; het tegengaan van fysieke en mentale problemen zijn de andere benodigde overheidsinterventies.

Hoewel we weten dat ook in Coevorden inwoners financieel in de klem komen, weten wij hen nog maar beperkt te bereiken via het maatwerkfonds. We hebben een stevige communicatiecampagne ingezet. Binnen de gemeente en bij MWC is aan de medewerkers die direct contact hebben met inwoners in teamoverleggen informatie gegeven over hoe het maatwerkfonds werkt en wie er recht op heeft. Tot 1 maart 2023 waren desondanks slechts 45 aanvragen ingediend, waarvan er 6 konden worden toegekend. In totaal gaat het over de periode december 2022 tot en met maart om een bedrag van nog geen € 2.000. Dit terwijl we rekening hielden met aanvragen tot een bedrag van € 1,7 miljoen. Ook bij andere gemeenten die werken met vormen van een maatwerkfonds horen we vergelijkbare signalen, op het gereserveerde bedrag wordt nauwelijks een beroep gedaan. Meer informatie treft u aan in de bij dit voorstel meegestuurde tussenevaluatie.

1.2 De kosten voor energie en levensonderhoud blijven hoog, ook de rest van 2023

Het voorschot voor de energierekening is gebaseerd op een gemiddelde van het jaarverbruik. In de wintermaanden betalen we allemaal minder dan we gebruiken, in de zomer is dat andersom. De kosten voor de energierekening blijven dus nog wel even hoog. De winter was redelijk zacht, de hoogte van de eindafrekening zal daarom wel vaak mee kunnen vallen. De inflatie blijft hoog en de loonontwikkeling repareert het verlies in koopkracht slechts gedeeltelijk. Het is daarom waarschijnlijk dat inwoners die nu een beroep doen op het maatwerkfonds, vanaf april ook een negatief bedrag zullen zien onderaan de streep van het budgetplan.

Door het maatwerkfonds te verlengen, zijn wij ook in staat meer inwoners te bereiken, die wel financiële problemen hebben maar nog geen aanvraag deden.

2.1 Het door de raad in december beschikbaar gestelde budget blijkt veel ruimer dan het aangevraagde totaalbedrag

Er is tot 1 maart 2023 in totaal een bedrag van € 1.846 toegekend aan 6 huishoudens, voor de periode december 2022 tot en met maart 2023. Wij hopen dat wij in maart nog meer huishoudens financieel kunnen ondersteunen. De eindevaluatie van het Maatwerkfonds Vaste lasten willen wij u op 30 maart aanbieden, zodat u bij de bespreking van dit voorstel over de meest actuele informatie beschikt. Om te voorkomen dat wij aan het eind van het jaar onvoldoende budget blijken te hebben, stellen wij voor een budget beschikbaar te stellen waarmee we per maand gemiddeld iets meer dan € 11.000 aan aanvragen kunnen honoreren.

Kosten, baten, dekking

In december 2022 heeft u een budget van € 1.685.000 beschikbaar gesteld voor het maatwerkfonds in 2023.

Daarnaast is voor het voeren van maatwerkgesprekken met de inwoners een bedrag van € 150.000 euro gereserveerd.

Er is gebleken dat er weinig gebruik wordt gemaakt van het maatwerkfonds vaste lasten. Door het verlengen van de periode tot 31 december 2023 wordt verwacht dat er meer inwoners toch bereikt kunnen worden. Voorgesteld wordt om voor deze financiële ondersteuning een budgetplafond beschikbaar te houden van € 100.000 en de overige middelen á € 1.735.000 weer vrij te laten vallen in de stelpost vrije begrotingsruimte.

Aanpak/uitvoering

De aanpak blijft vrijwel gelijk aan de manier waarop we die hebben ingezet in december 2022.

Samengevat:

- Het college stelt nieuwe beleidsregels op, waarin de werkwijze en voorwaarden van het Maatwerkfonds Vaste lasten voor de periode eind april t/m 31 december 2023 beschreven staan.
- Medewerkers Schuldhulpverlening en Preventiemedewerkers van de gemeente gaan, in afstemming met de Maatschappelijk werkers van MWC, gesprekken aan met inwoners. Samen stellen zij een budgetplan op, waaruit duidelijk wordt of de (niet te beïnvloeden) vaste en noodzakelijke lasten kunnen worden betaald. Is dat niet het geval, dan geven zij door welke bijdrage uit het maatwerkfonds maandelijks overgemaakt gaat worden.
- Nadat het bedrag is bepaald, kan de inwoner de keuze maken om dit als gift te ontvangen of als renteloze lening. Een lening kan voordeliger zijn, als er anders toeslagen wegvallen. De inwoner zal duidelijk worden uitgelegd dat de lening renteloos is en bij onvoldoende draagkracht na twee jaar wordt kwijtgescholden.
- Inwoners die in aanmerking komen voor een bijdrage uit het maatwerkfonds en pas later een gesprek hebben, krijgen met terugwerkende kracht tot 1 april 2023 een bijdrage. Het beschikbaar gestelde budget geldt als budgetplafond. Als dat bereikt is, kunnen inwoners geen aanspraak meer maken op een bijdrage.
- Huishoudens die een bijdrage krijgen worden in contact gebracht met een energiecoach, krijgen bespaartips. Indien wenselijk maken we ook een afspraak om de VoorzieningenWijzer in te vullen.
- Het maatwerkfonds is een vangnet, andere (toekomstige) regelingen zijn voorliggend.

Communicatie

De communicatie die al is ingezet, zetten wij voort. We pakken het campagnematig aan, creatief en met een set aan communicatiemiddelen die elkaar versterken. We benutten daarvoor de meest geschikte on- en offline media en de specifieke, bestaande communicatielijnen met de professionals. We benutten onze contacten met de wijk- en dorpsverenigingen. In de campagne hanteren we heldere, begrijpelijke taal op B1 niveau.

We zetten de campagne 'Dat geldt voor mij' van de Voorzieningenwijzer in.

Onze campagne startte begin 2023. Daarmee lopen we gelijk op met de campagne voor het terugdringen van energiearmoede waarin de nadruk ligt op persoonlijk contact in alle wijken en dorpen. De beide campagnes versterken elkaar.

Bijlagen

- Tussenevaluatie Maatwerkfonds Vaste lasten
- 7e begrotingswijziging van 2023

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

R. Bergsma